

Warszawa, dnia 22 lutego 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 912/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodnicząca: SSO Ludmiła Tułaczko

protokolant: p.o. protokolanta sądowego Katarzyna Pawelec

przy udziale oskarżyciela rachmistrza T. P.

po rozpoznaniu dnia 22 lutego 2018 r.

sprawy M. K. syna G. i E. ur. (...) w W.

oskarżonego o przestępstwo z art. 54 § 1 i 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks

na skutek apelacji wniesionej przez Naczelnika (...) Urzędu Celno – Skarbowego w W.

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 26 maja 2017 r. sygn. akt IV K 7/16

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 912/17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie wyrokiem dnia 26 maja 2017r. sygn. akt IV K 7/16 po rozpoznaniu sprawy M. K. oskarżonego o to, że: w działając czynem ciągłym w dniach 26 lipca 2010r., 27 września 2010r. i 27 grudnia 2010r., (tj. za miesiąc czerwiec, sierpień i listopad 2010r.) uchylał się od opodatkowania podatkiem akcyzowym poprzez nie złożenie w Urzędzie Celnym (...) w W. deklaracji podatkowej z tytułu sprzedaży przed pierwszą rejestracją samochodów osobowych marki: V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2005, pojemności silnika 4921 cm⁽³⁾, A. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2006, pojemności silnika 2967 cm⁽³⁾, V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2004, pojemności silnika 4921 cm⁽³⁾, V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2006, pojemności silnika 4921 cm⁽³⁾, B. (...) nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2004, pojemności silnika 2993 cm⁽³⁾, V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2005, pojemności silnika 4921 cm⁽³⁾, V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2005, pojemności silnika 4921 cm⁽³⁾, B. o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2005, pojemności silnika 2993 cm⁽³⁾, B. o nr nadwozia V1N: (...), roku produkcji 2004, pojemności silnika 2993 cm⁽³⁾, B. (...) o nr nadwozia (...): (...), roku produkcji 2007, pojemności silnika 1995 cm⁽³⁾, V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2006, pojemności silnika 4921 cm⁽³⁾, V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2004, pojemności silnika 4921 cm⁽³⁾, J. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2005, pojemności silnika 2987 cm⁽³⁾, stosownie do dyspozycji art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2014r., poz. 752 z późn. zm.), w wyniku

czego narażono na uszczuplenie należność z tytułu podatku akcyzowego w kwocie 154.510,00 zł; tj.: o przestępstwo skarbowe określone w 54 § 1 i 2 kks w zw. art. 6 § 2 kks,

uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu i kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

. Naczelnik (...) Urzędu Celno-Skarbowego w W. wniósł apelację od powyższego wyroku. Na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk oraz art. 444 kpk § 1 w zw. z art. 113 § 1 kks zaskarżył powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego M. K..

I. Na podstawie art. 427 § 1 i 2 kpk i art. 437 § 1 kpk oraz art. 438 pkt 3 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks przedmiotowemu orzeczeniu zarzucił:

-błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść, polegający na niewłaściwej ocenie materiału dowodowego i w konsekwencji uniewinnienie oskarżonego M. K., od popełnienia zarzucanego mu czynu poprzez bezzasadne przyjęcie, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala na przypisanie oskarżonemu winy umyślnej w sposób nie budzący wątpliwości, podczas gdy analiza materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego.

II. Powołując się na art. 427 § 1 kpk oraz art. 437 § 1 i 2 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks wniósł o :

uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania do Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wniesiona przez Naczelnika (...) Urzędu Celnego jest zasadna a zawarty niej wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Jak wynika z pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku sąd I instancji uniewinnił oskarżonego M. K. od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa skarbowego z powodu braku możliwości przypisania mu winy umyślnej wymaganej przez art. 54 § 1 i 2 k.k.s. Uznał, że oskarżony nie miał świadomości, iż przyjmowane przez niego w komis samochody są samochodami osobowymi. Wiedzę o rodzaju samochodów czerpał z dokumentacji, w tym z dowodów rejestracyjnych wystawionych przez urzędy niemieckie i duńskie. Z treści tych dokumentów wynikało, że auta zostały zarejestrowane na terytorium Niemiec i Danii, jako samochody ciężarowe. Ponadto

w tym przeświadczeniu upewniły oskarżonego dokumenty uzyskane od uprawnionych diagnostów, którzy po przeprowadzeniu badań technicznych samochodów, stwierdzali że są to samochody ciężarowe. Powyższe okoliczności wskazują, zdaniem sądu I instancji, że oskarżony nie miał powodu, żeby poddawać w wątpliwość poprawność zakwalifikowania samochodów, jako ciężarowe. Z materiału dowodowego sprawy wynika także, że w urzędach komunikacji podczas rejestracji samochodów przez ich nabywców, nie kwestionowano zapisów w dokumentach, a urzędnicy zarejestrowali pojazdy jako ciężarowe. W ocenie sądu I instancji, osoby profesjonalnie zajmujące się badaniem stanu technicznego samochodów, jak i osoby na co dzień zajmujące się sprawami związanymi z dokonywaniem rejestracji takich samochodów po raz pierwszy na terytorium Polski, w przypadku ujawnienia nieprawidłowości w zakresie określenia

w dokumentach rodzaju samochodu w sposób niezgodny z jego przeznaczeniem, czy też powzięcia wątpliwości w tym zakresie - nie wystawiłyby dokumentacji, która sprzeczna jest z prawem. Powyższe okoliczności utwierdzały oskarżonego w przekonaniu, że przyjmuje w komis, a następnie sprzedaje samochody zakwalifikowane zgodnie z polskim prawem, jako samochody ciężarowe, które nie podlegają opodatkowaniu podatkiem akcyzowym. Z tego powodu oskarżony nie złożył deklaracji oraz nie odprowadził podatku akcyzowego. Ponadto organ podatkowy w trakcie prowadzonego postępowania podatkowego nie podważał prawdziwości załączonych do akt dokumentów, uznając je za prawdziwe. Oskarżony dysponował dokumentami pojazdów, które uznał za miarodajne dla oceny, z jakim typem samochodu ma do czynienia. Na podstawie Ustawy prawo o ruchu drogowym podobnie, jak czynili diagnosty i urzędnicy wydziałów komunikacji, ocenił funkcje i budowę samochodów zestawiając dane z definicją ustawową. To właśnie ta ustawa w sposób pełny i zrozumiały dla każdego obywatela reguluje nie tylko kwestie ruchu drogowego,

lecz także określa rodzaje pojazdów dopuszczanych do ruchu, definiuje samochód ciężarowy. Tak więc, przez pryzmat tej ustawy, oskarżony M. K. dokonał oceny, z jakim rodzajem samochodów miał wówczas do czynienia.

W wyniku kontroli instancyjnej sąd odwoławczy doszedł do przekonania, że przedstawiony powyżej tok rozumowania, skutkujący uniewinnieniem oskarżonego zawiera luki, które nie pozwalają uznać to rozstrzygnięcie za słuszne. Należy za skarżącym powtórzyć, że do przypisania winy za przestępstwo z art. 54 § 1 i 2 k.k.s. wystarczające jest stwierdzenie zamiaru ewentualnego, czyli wykazanie, że oskarżony zgodnie z art. 4 § 2 k.k.s. przewidując możliwość popełnienia przestępstwa skarbowego na to się godził. Sąd I instancji nie rozważył okoliczności mogących świadczyć o tym, że oskarżony godził się na popełnienie przestępstwa skarbowego, gdyż oprócz dokumentacji wystawionej na samochody ciężarowe musiał dokonać oględzin samochodów, które przyjął do swojego komisju a następnie dokonał ich sprzedaży. Oględziny pojazdów wykazały, że nie posiadały one cech konstrukcyjnych świadczących o przeznaczeniu do przewozu towarów, co z kolei wskazywało na rozbieżność pomiędzy wyglądem pojazdów a dokumentacją, na którą powołał się oskarżony. A mianowicie:

1. V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2005, pojemności silnika 4921 cm³ - wyprodukowany jako osobowy. W wyniku oględzin dokonanych w dniu 24.04.2014r. stwierdzono brak panela lub przegrody pomiędzy przestrzenią dla kierowcy i pasażerów. Z załączonych zdjęć wynika, że samochód ma zamontowaną tylną kanapę służącą do przewozu pasażerów. Został zarejestrowany w Polsce w dniu 20.05.2013r. jako samochód osobowy przez M. B. (1) .

2. V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2004, pojemności silnika 4921 cm³ Wyprodukowany, jako osobowy. Podczas oględzin w dniu 24.02.2015r. posiadał tylną kanapę, przeszklenia w ścianach bocznych, dywaniki i miejsca kotwiące dla pasów bezpieczeństwa. Samochód został zarejestrowany po raz pierwszy w Polsce w 2010r. jako samochód ciężarowy podczas gdy nie posiadał w chwili oględzin żadnych cech świadczących o przystosowaniu do przewozu towarów oprócz normalnego bagażnika.

3. B. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2004, pojemności silnika 2993 cm³. Samochód ten oskarżony w dniu 24.08.2010r. sprzedał A. P., jako samochód ciężarowy. W dniu 23.04.2014r. przeprowadzono oględziny tego pojazdu. Stwierdzono kratkę ze sznurka za drugim rzędem siedzeń zaś pozostałe wyposażenie wskazuje, że pojazd wykorzystywany jest do przewozu osób. Posiada tylną kanapę, pasy bezpieczeństwa, dywaniki. A. P. zeznała, że wykorzystuje samochód do przewozu osób i ponadto nie wykonywała zmian technicznych w tym pojeździe od momentu kupna. Pojazd ten został wyprodukowany, jako osobowy.

4. V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2005, pojemności silnika 4921 cm³, wyprodukowany jako osobowy. W dniu 10.06.2010r. samochód ten oskarżony sprzedał D. L., jako samochód ciężarowy zaś w 2011r. został przez nią zarejestrowany także, jako ciężarowy. Podczas oględzin w dniu 27.02.2014r. za drugim rzędem siedzeń stwierdzono kratkę ze sznurka, tylną kanapę oraz pasy bezpieczeństwa i podsufitkę w całym wnętrzu pojazdu. Oględziny tego samochodu wskazują na wykorzystanie go do przewozu pasażerskiego.

5. V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2005, pojemności silnika 4921 cm³ W dniu 18.06.2010r. oskarżony sprzedał ten samochód, jako ciężarowy (...) Funduszowi (...). Samochód ten został zarejestrowany, jako ciężarowy przez T. G.. W dniu 2.04.2014r. podczas oględzin tego pojazdu nie stwierdzono żadnych cech, które wskazywałyby na to, że pojazd przeznaczony jest do przewozu towarów - brak panela lub przegrody pomiędzy przestrzenią dla kierowcy i pasażera, tylna kanapa, zamocowane pasy bezpieczeństwa. Pojazd ten wyprodukowany został jako osobowy.

6. B. o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2005r. pojemności silnika 2993 cm³ Pojazd w dniu 24.06.2010 r. został przez oskarżonego sprzedany M. N., jako pojazd ciężarowy. W dniu 30.07. 2010r. podczas badania technicznego tego pojazdu odnotowano, że zamontowano drugi rząd siedzeń oraz pasy bezpieczeństwa, przesunięto kratkę . Pojazd ten zarejestrowany został jako osobowy w 2012r. przez L. N.. Pojazd ten wyprodukowany został jako osobowy.

7. B. o nr nadwozia V1N: (...), roku produkcji 2004, pojemności silnika 2993 cm³, wyprodukowany jako osobowy. Oskarżony sprzedał ten pojazd w dniu 26.06.2010r. M. B. (2). Samochód ten został zarejestrowany jako ciężarowy. Podczas oględzin w dniu 27 lutego 2014r. przeprowadzonych podczas obecności właściciela tego pojazdu stwierdzono, że posiada kratkę z siatki za drugim rzędem siedzeń, tylną kanapę, pasy bezpieczeństwa, podsufitkę. Wykorzystywany jest do przewozu osób i narzędzi.

8. B. (...) o nr nadwozia (...): (...), roku produkcji 2007, pojemności silnika 1995 cm³. Pojazd ten został przez oskarżonego sprzedany w dniu 6.11.2010r. A. H., jako samochód ciężarowy i został zarejestrowany jako ciężarowy. Podczas oględzin tego pojazdu w dniu 30.06.2014r. przeprowadzonych podczas obecności właściciela stwierdzono, że pojazd ten nie posiada przegrody pomiędzy częścią pasażerską a bagażnikiem. Posiada tylną kanapę, pasy bezpieczeństwa w tylnej części. Samochód ten został wyprodukowany jako osobowy. Z zeznań świadka A. H. wynika, że w momencie zakupu pojazd ten posiadał 5 miejsc siedzących, nie posiadał żadnej przegrody wewnątrz pojazdu zaś świadek nie dokonywał w tym pojeździe żadnych zmian konstrukcyjnych.

9. V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2006, pojemności silnika 4921 cm³. Samochód ten w chwili oględzin w dniu 26.01.2015r. przeprowadzonych podczas obecności właściciela posiadał pięć miejsc siedzących. Wyposażony został w pasy bezpieczeństwa, drzwi przeszklone zaopatrzone w boczki, kratkę pomiędzy tylnymi siedzeniami i częścią bagażnika. Właściciel pojazdu J. M. nie dokonywał żadnych zmian w konstrukcji tego pojazdu. Samochód ten został wyprodukowany jako osobowy.

10. V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2004, pojemności silnika 4921 cm³. Samochód ten w dniu 18.11.2010r. został sprzedany jako ciężarowy (...) Funduszowi (...). Samochód został zarejestrowany jako osobowy w 2012r. przez R. N. jako pojazd 5 osobowy pomimo, że wcześniejsze dane dotyczą pojazdu dla 4 osób. Podczas oględzin w dniu 20.03.2015r. nie ujawniono żadnych elementów wyposażenia mogących świadczyć o tym, że jest to pojazd ciężarowy. Za oparciem tylnych siedzeń znajduje się bagażnik oddzielony od przestrzeni przedniej wyłącznie oparciem tylnych siedzeń.

11. J. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2005, pojemności silnika 2987 cm³. Właściciel tego pojazdu H. W. oświadczył, że nie dokonywał żadnych zmian konstrukcyjnych w tym pojeździe. Oględziny odbyły się w dniu 26.11.2014r. Wskazują, że pojazd posiada tylną kanapę, pasy bezpieczeństwa podsufitkę. Powyższe cechy świadczą o tym, że jest to samochód osobowy, jako osobowy został zarejestrowany w dniu 14.04.2011r.

Oględziny tych pojazdów, ich wyposażenia, musiały budzić wątpliwości w powiązaniu z załączoną dokumentacją stwierdzającą, że są to pojazdy ciężarowe. Powoływanie się oskarżonego na przepisy Ustawy prawo o ruchu drogowym i zawartą w art. 2 pkt 42 definicję samochodu ciężarowego należy uznać za nieprzekonujące. Z treści tego przepisu wynika, że samochód ciężarowy to pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków, określenie to obejmuje również samochód ciężarowo- osobowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu ładunków i osób w liczbie od 4 do 9 łącznie z kierowcą.

Oskarżony, prowadził działalność gospodarczą, jako podmiot fachowy. Przyjęcie w komis samochodów zarejestrowanych za granicą to normalna czynność wynikająca z rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej. Prowadząc komis samochodowy oskarżony miał obowiązek szczegółowo zapoznać się z przepisami ustawy o podatku akcyzowym z dnia 6 grudnia 2008r. wraz z klasyfikacją pojazdów w układzie odpowiadającym Nomenklaturze Scalonej (CN) zgodnej z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej. Na podstawie tych przepisów nie ulega wątpliwości, że samochody przyjęte w komis posiadają cechy wskazujące, iż są to pojazdy osobowe. O takim przeznaczeniu pojazdów świadczył ich wygląd oraz elementy standardowego wykończenia wnętrza tj. elementy umożliwiające komfortowe podróżowanie osób m. in. na tylnych siedzeniach tapicerka, dywaniki, klimatyzacja,

oświetlenie i pasy bezpieczeństwa. Zasadnie skarżący zarzuca, że nie można bezkrytycznie dać wiary oskarżonemu i uznać za przekonujące wyjaśnienia, w których stwierdza, że nie zdawał sobie sprawy z czym wiąże się sprowadzenie na polski obszar celny samochodów osobowych jako ciężarowe. Jak wyjaśnił, wiedział o tym, że samochody ciężarowe zwolnione są od podatku akcyzowego. Samochody sprzedane przez oskarżonego w okresie zarzutu, jako ciężarowe to w powszechnym odbiorze luksusowe samochody służące do przewozu pasażerów a nie towarów. Sąd I instancji skupił się na treści dowodów rejestracyjnych wystawionych dla tych pojazdów przez władze niemieckie i duńskie, lecz nie rozważył faktu, że zostały one wyprodukowane w homologacji osobowej a na kilka dni przed wstawieniem do komisju, zmieniono ich przeznaczenie na ciężarowe. Skarżący zasadnie zarzuca, że w kontekście wskazanych okoliczności sąd I instancji nie rozważył, w jakim celu dokonano zmiany przeznaczenia tych pojazdów na samochody ciężarowe, tuż przed sprzedażą do Polski, skoro po sprowadzeniu ich do kraju istniała możliwość zmiany przeznaczenia na samochody ciężarowe. Logicznie skarżący argumentuje, że taka transakcja byłaby nieopłacalna z uwagi na konieczność zapłaty podatku akcyzowego z tytułu nabycia wewnątrzwspólnotowego lub z tytułu sprzedaży przed pierwszą rejestracją w kraju takiego pojazdu.

Sąd I instancji uznał zeznania świadków S. K. oraz I. O. za nieistotne i nie mające wpływu na ustalenia dotyczące winy oskarżonego. Świadek S. K. potwierdził, iż zakupił od oskarżonego samochód ciężarowy, zaś kolega pomógł mu dokupić kanapę tylną i następnie przerejestrować samochód z ciężarowego na osobowy. Tymczasem, jak wynika z protokołu oględzin samochodu V. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2006, pojemności silnika 4921 cm³ posiada on przeszklenia po bokach, a wyprodukowany został w homologacji osobowej. Należy więc rozważyć czy brak tylnej kanapy, którą bez żadnych trudności świadek zamontował w swoim pojeździe świadczy o skutecznej zmianie przeznaczenia tego pojazdu na ciężarowy przed jego sprowadzeniem do Polski.

Istotnie, świadek I. O., nie dokonała zakupu samochodu A. (...) o nr nadwozia VIN: (...), roku produkcji 2006, pojemności silnika 2967 cm³ od oskarżonego, lecz w 2014r. samochód ten kupiła od innej osoby, tak więc jej zeznania nie dotyczą sprzedaży w/w samochodu w 2010r. Jednak zeznania te świadczą o tym, że samochody sprzedawane przez oskarżonego w stosunkowo krótkim czasie zmieniały przeznaczenie z powrotem na pojazdy osobowe.

W toku postępowania ponownego należy przeanalizować zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy; zwrócić się do oskarżyciela o udostępnienie adresów miejsca zamieszkania i przesłuchać w charakterze świadków: M. B. (1), A. P., D. L., T. G., L. N., M. N., M. B. (2), A. H., J. M., R. N. i H. W. bądź ujawnić ich zeznania i poddać ocenie zgodnie z treścią art. 7 k.p.k. Świadców należy przesłuchać na okoliczność stanu wyposażenia samochodów, które kupili od oskarżonego, ich cech konstrukcyjnych, czy dokonywali zmian w tym pojeździe, jakie ich zdaniem cechy świadczą o ciężarowym charakterze tych pojazdów, dlaczego samochody w niektórych wypadkach zostały przerejestrowane na osobowe i co świadkowie zmienili w ich wyposażeniu w związku

z tą rejestracją.

Mając powyższe na uwadze sąd odwoławczy orzekł jak w wyroku.